ناڵەی چیا..
پەنایەك بۆ تاشەكان

سەلام عومەر

وێنەی دووەم

بە چۆڕانەوەم بۆنێو ئەو روبارە تەرزە ئامێزەی هەر لە چاوی قرژاڵ دەچوو, ئەو رووبارەی لە بەرزییەوە، لەوێ لە نێو لوتكەو دۆڵە كاكی بەكاكیەكانەوە دێ و بێرەدا رەتدەبێ, پاك بوومەوە, زانیم نێو ئەم رووبارە كوێستانییەی بە تەنیشت تاشەكاندا دەڕواو تەواوی سەوزاییەكان دەبڕێ گەڵێ یادەوەری هەڵگرتووەو تا بە تەواوی لە نێویدا نەتوێیەوە هیچت پێناڵێ, ئاخر ئەو روبارە لەوەتەی هەیە, لەوەتەی دنیا دنیایە خۆی لە كانیەكان پڕ دەكا, ئەم كانیانەش سەرگوزەشتەی ئەو رێبوارانەی لە هەگبە دایە كەلەوەتەی هەن تێر ئاویان دەكاو خۆیان لە نێودا بەتاڵ دەكاتەوە.

من ویستم بۆ هەتایە بە نێویدا بڕۆم بۆ ئەو شوێنەی جیاوازییەكانی لێ نین و لەوێ لە پەنایەك بەدیار ئەو یادەوەریانەوە رامێنم, كە لە هەناوی رۆژە سەختەكانەوە هاتوون, ئەو رۆژانەی ژیان تیایدا وەكو یەك بوو خۆشترین خەو ئارامترین پشوو ژێر سێبەری ئەو تاشانە بوو كە ئێستا لە خەون دەچن, رۆژانێك بەنێو رووداوە ترسناكەكاندا هاتو لێرە لەنێو ئەم دەڤەرە پڕ لە جیاوازییانەدا گیرسایەوە, منیش بەنێو شەپۆلەكاندا, بە نێو رێیە پڕ لە پەناوپێچەكاندا بەرەو دەریا, بەرەو ئەو شوێنەی لە مەرگ دەچێ و جیاوازی تێدا نییە خلۆربوومەوە, بەردە كریستاڵییەكان قەوزەو شەپۆلە سەرشێتەكان دیمەنێك بوون قەد لەبیرناچنەوە, لەوێ بە نێو ئەم یادەوەریانەدا تێپەریم كە دووبارە نابنەوە, پێم وابوو دەڕۆم دەگەمە ئەو جێگەیەی بۆی دەچم, ئەو دەریایەی خەونەو لە ئایندەم دەچێ, بەڵام زۆری نەبرد بە رۆخی ئەو شارەدا گیرسامەوە, كە ئازادیی و جیاوزییەكان تیایدا وەكو یەكن, ئەوان پێیان گوتم ئازادیت دەدەینێ, بڕۆ بەنێو ئایندەیەكا گوزەركە هەرچی دەتەوێ دەستت دەكەوێ, لەوێ بگیرسێوەو تەنها چاو لە جیاوازییەكان بنوقێنە,وەك ئەوانەی لە ترۆپكی تاشەكانەوە هاتن و وەكو تۆ لێرە گیرسانەوە, ئێرە ئەو دەریا ئەفسوناوییە كەتیایدا دەتوێیەوە, هەموو كەس دەبینی و بەنێو ناخی هەمواندا دێیی و بەڵام كەس تۆو وێناكانت نابینێ, چونكە لێرە لەم شارە دەریاییە جیاوازییەكان لەدوا قۆناغی هەڵچوون دان شەقامەكانی روبارێكن و دەتگێڕێتەوە ئەو رۆژانەی لەناویدا دەتوایەوە, دیوارەكانی ئێرە, باڵاخانە سەیرو سەمەرەكان, هەر لەو تاشانە دەچن, پێشتر پەناگەبوون, ئێرە شارێكی دەریاییەو ئیدی بەرەو هەورازت نابا, هەر لە خۆتەوە دێی و بەنێو ئەو بازاڕانەدا دەڕۆی كە پڕن لە شتی جوان, پڕن لەو كچە شەنگانەی یان ئەو ئافرەتە جوان و سەرنج راكێشانەی تەنها لە حیكایەتەكاندا بیستوتن, ئێستا ئەوان ئازادن و لە هۆیها ناترسن و دیمەنێكن نە لە نێو رووبارو نە لە نێو دەریادا دەست ناكەون, بڕۆ لەوێ تەنها چاو لە جیاوازییەكان داخە, ئەگەرنا ئازادی لێواو لێوە, دیمەنی وردو خاش بوونی تاشەكان و هەڵواسینی بەردە كرستاڵییەكان نەتهەژێنێ, ئیدی بۆ هەتایە لە نێو ئەم شارە ئەفسوناویەدا بۆ خۆت مەلە بكە, بگیرسێوەو بەو سەرەتایانەدا بچۆوە كە تەنها لە بیروەرییەكاندا هەن, تەنها لەو رۆژانەدا هەن كە كۆناكرێنەوەو تازە ئیدی هەڵوەریون, چونكە لێرە جارێكی دی نركەی چیاو خرمەی لێكترازانی تاشەكان نابیستی بگیرسێوەو چیدی چاو بەو جیاوازییانەدا مەگێڕە;كە لەناخەوە بێزارت دەكا ئەو جیاوازییانەی لێرە هەن و لەوێ نەبوون, چونكە ئەوێ لەوەتەی دنیا دنیایە وەك خۆیان و ناگۆڕێن, لەوەتەی هەن ئەو سروشتە عاسێ و پەناگە نەلەقیوەن, رێبواران بەخۆ دەگرن, ئاخر رووبارەكانی وێ كۆی ئەو كانیە چاو قرژاڵیانەن لە ناخی ئەم خاكە سووتەمەڕۆیەوە دەردەچن, تاشەكان بە لوتكەدا هاتوون و لەنێو ئەو رووبارانەدا بوونەتە پەناگە كە قەت نالەقن, لە بەرزاییەكانی وێوە ئێرە دیارە,

لوتکەکان بەسەر ئێرەدا دەڕوانن‌و هەمیشە دەڵێن, ئێوە لە ئێمەن‌و قەد ئێمە لەئێوە نین.

چونکە ئەوان ئێمەیان گەیاندە ئێرەو ئێرەش ئەو خەونە درێژخایەنەیە کە هەموو یادەوەرییەکانی تێدا بەتاڵ دەبێتەوە, ساڵەکانی تەمەنی تێدا دەسوتێ‌و خەتا بەجیاوازییەکان دەبەخشێ, ئەو جیاوازییانەی منی بە رۆخ ئەم شارە دەریاییەدا گیرساندەوەو ئیدی نابێ باسی کەم, نابێ بەدیار دیمەنی هەلا هەلا بوونی, تاشەکان بگریم, ئەوانە، ئەو تاشە سەخت‌و پتەوانەی بە باڵەخانەکان هەڵواسراون‌و هەمیشە لە خاچ دەدرێن, ئاخر ئەوان نەبان, ئێمە قەد نەدەگەیشتینە ئێرە, ئەوان نەبان ئێمە لەنێو ئەم شارە دەریاییەدا شتی جوان‌و کچی شۆخ‌و شەنگمان نەدەبینی, ئەو کچانەی تەنها لەنێو حیکایەتەکاندا دەمان بیستن‌و ئێستاش وەك بەردە کریستالیەکانی نێو کانیەکانی وێ ئێواران دەرژێنە سەر شەقامەکان‌و سەرنجەکانمان بەتاڵ دەکەنەوە, ئەو حەزانەمان دەدەنێ کەخەون بوون, نیگایەکمان تێدەگرن ئەفسوناوی. ئاخر ئەوێ ئەوانەی لێنەبوو, بەڵام ژیان وەك یەك بوو, سێبەری تا شەو ئاوی کانیە رونەکان بۆ هەمووان بوو, لەوێ هەموو دنیا لەنێو کوڵە پشتەکاندا بوو, ماڵ هی هەموان‌و بزنە رێیەکانیش دەیان گەیاندینە ئەوشوێنەی لەمەترسیەکانی نزیك دەکردینەوە, مەترسیەك ئێستاش هەیە, بەڵام بۆ هەمووان نا! تەنها بۆئەوانەی کە بەدیار جیاوازیەکانەوە چەقیون‌و چاوداناخەن, بەدیار باڵاخانە سەیرو سەمەرەکان گێژبوون‌و سێبەرەێکیان دەست ناکەوێ, ئەوان بەو دیو دیوارە کۆنکرێتەکاندا دێن‌و دەکەونە نێو ئەو گرمە لەناکاوانەی لەبەلا دەچێ, بەلایەك لەنێو جیاوازیەکاندا گەشەی کردووەو خەریکە هەموو دەستکەوتەکان, هەر هەموو باڵاخانەو بەردە لەخاچ دراوەکان, تەواوی دیوارە کۆنکرێتی‌و بازارە مۆدێرنەکان, بەسەریەکتردا تەفروتونادە کا, ئەوسا دەگەرێنەوە ئەو سەرەتایانەی لێوەی هاتین, ژێر سێبەری ئەوتاشە نەلەقیوانەی هەر لەوێن‌و یادەوەریەکانمانی لێکەوتووە. لەوێ ئیدی بەدیار نیگاکانی یەکترەوە فرمێسك بۆ گیانی ئەو تاشانە دەرێژین کە وردو خاشمان کردن, بۆ ئەو سەرنجانە دەگەرێین کە کچە شۆخ‌و شەنگەکان دەیان داینێ, لەپەنایەك دەگەرێین عاسێ,..عاسێ وەك ئەو شوێنانەی نەلێرەو نەلەوێ نایگەینێ؟!..

salammr@yaoo.com